

Комітет розглянув стан підготовки підручників та навчальних посібників та ряд законопроектів

21.9.2026 - | Verkhovna Rada Ukrainy

16 вересня 2026 року під головуванням Голови Комітету Сергія Бабака відбулося засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, під час якого народні депутати України - члени Комітету розглянули низку питань Порядку денного засідання.

Про стан підготовки підручників та навчальних посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників до нового 2026-2027 навчального року

У порядку здійснення контрольних функцій Комітет розглянув питання про стан та проблеми забезпечення підручниками та посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2026/2027 навчальному році, зокрема щодо:

стану друку та доставки підручників і посібників на 2026/2027 навчальний рік;

забезпечення у 2026/2027 навчальному році підручниками та посібниками дітей з особливими освітніми потребами, у тому числі підручниками, надрукованими шрифтом Брайля;

забезпечення підручниками українською мовою здобувачів освіти з числа української національної меншини, які проживають за межами України, зокрема в Румунії, Угорщині та Болгарії;

передбаченого обсягу державного фінансування на видання, придбання та доставку підручників і посібників на 2027/2028 навчальний рік;

стану підготовки підручників та посібників на 2027/2028 та 2028/2029 навчальні роки, у тому числі щодо:

підготовки підручників та посібників для учнів 10 класів закладів загальної середньої освіти в рамках реформи старшої профільної школи на 2027/2028 навчальний рік;

підготовки підручників та посібників для учнів 1 та 5 класів закладів загальної середньої освіти в рамках дворічного циклу підручникотворення на 2028/2029 навчальний рік.

Заслухавши та широко обговоривши інформацію Міністра освіти і науки України Андрія Бутенка, Голови Комітету Сергія Бабака, заступника Голови Комітету Сергія Колебошина, директора Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» Володимира Баженова, народні депутати України - члени Комітету одностайно прийняли рішення інформувати Міністерства освіти і науки України щодо стану та проблем забезпечення підручниками та посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2026/2027 навчальному році взяти до відома.

Разом із цим Комітет затвердив офіційний перелік рекомендацій для Міністерства освіти і науки України та прийняв рішення щодо подальшого контролю стану забезпечення

підручниками та навчальними посібниками у 2026/2027 навчальному році.

Про проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань сертифікації педагогічних працівників» (реєстр. №15520 від 17.08.2026), поданий Кабінетом Міністрів України

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що його метою є вдосконалення процедури сертифікації педагогічних працівників через узгодження строку дії сертифіката з міжтестастійним періодом та забезпечення раціонального використання бюджетних, кадрових і організаційних ресурсів у сфері освіти.

Прийняття проекту акта обумовлене необхідністю усунення нормативної невідповідності між трирічним терміном дії сертифіката та п'ятирічним міжтестастійним періодом, що наразі призводить до надмірного адміністративного й психологічного навантаження на освітян через дублювання процедур оцінювання в межах одного циклу. Збільшення строку дії сертифіката до п'яти років дозволить синхронізувати процеси сертифікації та атестації, забезпечивши раціональне використання бюджетних і кадрових ресурсів.

Заслухавши та обговоривши інформацію заступника Голови Комітету Сергія Колебошина, народні депутати України – члени Комітету одностайно ухвалили висновок рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань сертифікації педагогічних працівників» (реєстр. № 15520 від 17.08.2026) за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу та доручити Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій підготувати його до другого читання, а також у порядку здійснення контрольних функцій розглянути на одному з чергових засідань Комітету контрольне питання щодо організації та проведення сертифікації педагогічних працівників.

Про проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо інноваційної діяльності сил оборони» (реєстр. №15215 від 01.05.2026), поданий народним депутатом України Завітневичем О.М. та іншими народними депутатами України

У пояснювальній записці до законопроекту визначено, що його розроблено з метою забезпечення рамкового нормативно-правового регулювання розвитку, впровадження та фінансування інновацій у сфері оборони в Україні.

Комітет у межах предметів свого відання зазначає, що законопроектом передбачено внесення змін до Закону України «Про інноваційну діяльність», зокрема:

встановлення нових термінів: «інновації у сфері оборони» та «інноваційна діяльність у сфері оборони»;

визначення мети інноваційної політики у сфері оборони як складової державної політики у сфері оборони та її принципів;

розширення принципів державної інноваційної політики та державного контролю у сфері інноваційної діяльності.

Заслухавши та обговоривши інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Комітету Валерія Колюха, народного депутата України – члена Комітету Івана Кириленка, народні депутати України – члени Комітету одностайно ухвалили висновок рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо інноваційної діяльності сил оборони» (реєстр. № 15215 від 01.05.2026) за

результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Про проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення функціонування української мови як державної» (реєстр. №15412 від 15.07.2026), поданий народним депутатом України Потураєвим М.Р. та іншими народними депутатами України

У пояснювальній записці до законопроекту визначено, що його розроблено з метою посилення і осучаснення правових механізмів забезпечення функціонування української мови як державної, захисту права громадян України на отримання інформації та послуг державною мовою, усунення прогалини в мовному законодавстві, узгодження норм окремих законів із Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Законопроект стосується предмета відання Комітету в частині внесення змін до законів України «Про позашкільну освіту» (ч. 3 ст. 7 Закону) та «Про повну загальну середню освіту» (ч. 10 ст. 5 Закону) щодо особливостей застосування державної мови в освітньому процесі, зокрема недопущення використання в освітньому процесі у позашкільній освіті державної мови держави-агресора та визначення особливостей вибору мови освітнього процесу у приватних закладах загальної середньої освіти.

Заслухавши та обговоривши інформацію заступника Голови Комітету Сергія Колебошина, народні депутати України – члени Комітету ухвалили висновок рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення функціонування української мови як державної» (реєстр. № 15412 від 15.07.2026) за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій під час обговорення.

Про проєкт Постанови про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України в діяльності Міністерства освіти і науки України, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, що надають освітні послуги будь-якої форми власності, Національної академії наук України, галузевих (національних) академій наук України, а також інших порушень у сфері освіти і науки (реєстр. №15270 від 25.05.2026), поданий народним депутатом України Шпак Л.О.

У пояснювальній записці зазначено, що Тимчасова слідча комісія Верховної Ради України утворюється з метою здійснення парламентського контролю та розслідування можливих фактів порушення законодавства України в діяльності Міністерства освіти і науки України, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, що надають освітні послуги будь-якої форми власності, Національної академії наук України, галузевих (національних) академій наук України, а також інших порушень у сфері освіти і науки, а також інших порушень у сфері освіти і науки.

Проект Постанови стосується предмета відання Комітету в частині здійснення парламентського контролю за реалізацією державної політики у сфері освіти і науки, діяльністю Міністерства освіти і науки України, реформуванням системи освіти, забезпеченням доступності та якості освіти, а також ефективністю використання бюджетних коштів у сфері освіти.

Заслухавши та обговоривши інформацію автора проєкту Постанови народного депутата України

Любові Шпак, голови підкомітету з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу Комітету Романа Грищука, Голови Комітету Сергія. Бабака, народні депутати України – члени Комітету ухвалили висновок рекомендувати Верховній Раді України проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України в діяльності Міністерства освіти і науки України, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, що надають освітні послуги будь-якої форми власності, Національної академії наук України, галузевих (національних) академій наук України, а також інших порушень у сфері освіти і науки» (реєстр. № 15270 від 25.05.2026) за результатами його розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Про проект Постанови про звернення до Кабінету Міністрів України щодо розробки і затвердження державної програми «Сила волонтерів - відновлення громад» (реєстр. №15178 від 14.04.2026), поданий народним депутатом України Крейденком В.В. та іншими народними депутатами України

Проектом Постанови пропонується звернутися до Кабінету Міністрів України щодо розроблення та затвердження у тримісячний строк державної програми «Сила волонтерів – відновлення громад» з обов'язковим передбаченням серед джерел її фінансування коштів державного бюджету України.

Проект Постанови стосується предмета відання Комітету в частині питань освіти, оскільки ним передбачається залучення закладів освіти до розроблення державної програми, підтримка навчання та залучення фахівців, а Міністерство освіти і науки України визначено одним із центральних органів виконавчої влади, який у межах компетенції має забезпечувати міжвідомчу координацію та участь у реалізації Програми.

Заслухавши та обговоривши інформацію голови підкомітету з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу Комітету Романа Грищука, народні депутати України – члени Комітету ухвалили висновок рекомендувати Верховній Раді України проект Постанови Верховної Ради України «Про звернення до Кабінету Міністрів України щодо розробки і затвердження державної програми «Сила волонтерів – відновлення громад» (реєстр. № 15178 від 14.04.2026) за результатами його розгляду в першому читанні відхилити.

Про проект Закону України «Про затвердження Антикорупційної стратегії на 2026-2030 роки» (реєстр. №15230-д від 27.07.2026), поданий народним депутатом України Радіною А.О. та іншими народними депутатами України

Проект Закону є доопрацьованою версією законопроектів за реєстр. №№15230, 15230-1 та 15230-2.

Законопроект, як це зазначено у пояснювальній записці до нього, «спрямований на затвердження стратегічних пріоритетів і основних напрямів державної антикорупційної політики на 2026-2030 роки, виконання міжнародних зобов'язань України у сфері запобігання і протидії корупції, а також наближення до повноправного членства в Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного договору».

Комітет у межах предметів свого відання зазначає, що в частині, що стосується сфери освіти і науки, в Антикорупційній стратегії міститься окремий розділ 2.16 «Освіта та наука», у якому визначено сім ключових проблем та відповідні очікувані стратегічні результати.

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу Комітету Романа Грищука, заступника голови Національного агентства з питань запобігання корупції Дмитра Калмикова та обговоривши це питання, народні депутати України – члени Комітету ухвалили висновок рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону України «Про затвердження Антикорупційної стратегії на 2026-2030 роки» (реєстр. №15230-д від 27.07.2026) за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Про проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо меценатської діяльності у сфері культури» (реєстр. №15442 від 24.07.2026), поданий народним депутатом України Потураєвим М.Р. та іншими народними депутатами України

У пояснювальній записці зазначено, що законопроект розроблено з метою запровадження в систему державно-приватного партнерства нового інституту меценатства у сфері культури.

Законопроектом пропонується запровадити нову термінологію, що стосується меценатства, визначити суб'єктів, напрями та види меценатської діяльності, шляхи державної підтримки меценатів культури, встановити істотні вимоги договору про меценатську допомогу, а також внести зміни до Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» з метою уникнення суперечностей між положеннями законів.

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу Комітету Романа Грищука, народні депутати України – члени Комітету одностайно ухвалили висновок рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо меценатської діяльності у сфері культури» (реєстр. №15442 від 24.07.2026) за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Про роботу Комітету з питань освіти, науки та інновацій за період п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання

Заслухавши інформацію Голови Комітету – народного депутата України Сергія Бабака про роботу Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за п'ятнадцяту сесію IX скликання, народні депутати України – члени Комітету одностайно прийняли рішення інформацію про роботу Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за тринадцяту сесію IX скликання взяти до відома.

Більш детально ознайомитись зі Звітом про роботу Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за тринадцяту сесію IX скликання можна за покликанням.

У засіданні взяли участь народні депутати України – члени Комітету, представники Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Міністерства освіти і науки України, Національної академії наук України, Національної академії педагогічних наук України, Національної академії медичних наук України, Національної академії аграрних наук України, Національної академії мистецтв України, Міністерства фінансів України, Міністерства культури України, Міністерства цифрової трансформації України, Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства у справах ветеранів України, Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України, Міністерства економіки та довкілля України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Національного агентства з питань запобігання корупції, Державної служби якості освіти України, Державної аудиторської служби України, Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти», Державної установи «Український інститут розвитку освіти», Профспілки працівників

освіти і науки України, Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад», Уповноважена із захисту державної мови. Усього понад 70 учасників.

З прийнятими рішеннями Комітету можна ознайомитися тут.

Переглянути запис засідання, яке транслювалось у прямому ефірі, у соціальних мережах, можна за покликанням: Youtube, Facebook.

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/275505.html